

JORDI LLAVINA
DIES DE CADA DIA

Talment un peix a l'aigua

L'EDITORIAL SALZE acaba de treure un llibre de poesia molt bell titulat *Porta'm amb tu*, una antologia d'Attilio Bertolucci, pare dels cineastes Bernardo i Giuseppe, feta pels traductors Marta Vilardaga i Josep Porcar.

Un llibre de poesia, molt més si es tracta d'una selecció de tota una obra, és una aproximació a la sensibilitat, a l'ànima de l'autor. Però jo, avui, en aquest paper, no pensava pas valorar l'obra de Bertolucci. Només els en

volia mostrar i comentar una peça breu, *Octubre*. Diu així: "Sobresurt del mur d'un jardí / La capçada groga d'un arbre. // De tant en tant deixa caure una fulla / A la vorera grisa i humida. / Èxtasi, un sol blanc entre els núvols / Apareix, càlid i llunyà, com un sant. / Mut és el dia, muda serà la nit / Talment un peix a l'aigua." Recordo que, fa molts anys, gairebé quaranta, en un llibre de text de francès que feiem servir a l'institut on estudiava hi havia una poesia de Paul Éluard en què també sortia un peix. Deia que el peix es movia per dins l'aigua, lliscant-hi igual que un dit dins un guant. Els versos de Bertoluc-

*Ens cal poesia.
Com ens cal
silenci. Ens cal
comprendre en
què consisteix
l'essencial del viure*

ci, malgrat la seva aparent senzillesa, diuen moltes coses (aquest és sempre el guany de la bona poesia). L'arbre de capçada groga deixa caure una fulla damunt la vorera: el moviment incessant de la vida. La fulla morta que cau és més *viva* que l'asfalt de la vorera (si més no, aquella ve de la vida, a diferència de l'altre). Aquesta fulla és tota una ofrena, com el raig de sol de *Pietat*, de Carner, ho era també per a la fulla que queia i que aquell tenia la

misericòrdia de daurar *encar*. Tot seguit, aquest sol que crema tímidament, "càlid i llunyà, com un sant". Ara bé, el que realment se'm va imposar d'aquests versos fou el silenci que prediquen—quina necessitat que en tenim, oi, enmig de tanta cridòria, de tant de soroll, de tanta xerrameca insubstancial: vet aquí el clam poderós de la poesia!—. La fulla cau silent. En trobar el terra, res no ha canviat: silenci. La imatge final de la mudesa del dia i de la nit és portentosa: "Talment un peix a l'aigua." Ens cal poesia. Com ens cal silenci. Ens cal comprendre en què consisteix l'essencial del viure.

P
s
n
E
q
h
P
e
d
t
i
d
n
S
P
E
q
h
c
q
l
e
p
l
q
le
E
P
d
E
f
d
l
e
P
e
d